

Parkolótervek

Munkatársunktól

A leendő universitással kapcsolatban nem csak olyan problémákat kell megoldani, mint a hallgatók kollégiumi elhelyezése, az oktatási épületek bővítése. Az Országos Építési Szabályzat azt is előírja, a felsőfokú oktatási intézményekhez mekkora autóparkolókról kell gondoskodni. A jelenlegi gépkocsi-állomány elhelyezése az egyetemi városrészben ma is megoldatlan, és mivel a kocsi-park csak nőni, az előírások szigorodni fognak, hosszú távon csakis többszintes parkolóházakkal képzelhető el az autók elhelyezése.

A városfejlesztési koncepció szerint a Somogyi könyvtár mögötti udvaron egy fémvázas, automata vezérlésű, liftes parkolóház építhető. A Honvéd téri telken szintén automata garázs épülhetne, a volt laktanya-épület udvara alá süllyesztve pedig garázs alakítható ki.

Az Ady tér beépítése során az alagsorban helyezhető el személygépkocsik, csakúgy, mint a Moszkvai körút térségében, ahol a nagyobb udvarok beépítése során többszáz parkolóhely alakítható ki. A klinikák környékén három parkolóházat, az itt épülő új létesítmények alagsorában garázsokat képzelnek el a tervezők.

Nem pályázott

Tudósítónktól

Két héttel ezelőtt megjelent oldalaink egyik hírébe hiba csúszott. Helyesbítésül közöljük, hogy dr. Szekfű László kandidátus tanszékvezető főiskolai tanár nem pályázott a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola új címerének kidolgozására, hanem szakértelme miatt erre a munkára felkérték. Az elírásért elnézést kérünk.

Jövő szeptemberre várhatóan megvalósul a felsőoktatási integráció első állomása, a Szegedi Felsőoktatási Szövetség. A leendő universitاس intézményei jóváhagyták a szövetség megalakítására vonatkozó szándéknyilatkozatot, készül a szervezeti és működési szabályzat. A Világbank támogatásával biztosítottak látszik az integráció létrejöttének anyagi háttere. Közben elkészült az a fejlesztési koncepció, mely kijelöli a városban az universitas rendelkezésére bocsátható területeket, épületeket. A szakemberek dolgoznak azon, milyen átalakításokkal, beruházásokkal biztosítható a több mint 20 ezer egyetemi polgár számára a szükséges infrastruktúrát.

Május végére a leendő társintézmények mindegyike megvitatta és jóváhagyta az universitas létrehozásáról szóló szándéknyilatkozatot. Eszerint a JATE, a SZOTE, a tanárképző főiskola, az élelmiszeripari főiskola valamint a zeneművészeti főiskola olyan regionális felsőoktatási integrációt alakítanak, melynek alapvető célja, hogy növelje a társult intézmények munkájának hatékonyságát. A szándéknyilatkozat szerint az integráció közös gazdasági, műszaki és igazgatási szolgáltatásokat, oktatási és kutatási együttműködést, új, rugalmasabb oktatási formákat, hallgatói átjárhatóságot is jelent majd.

Az egyesülés két lépcsőben történik. Az intézmények először megalakítják a Szegedi Felsőoktatási Szövetséget, amely megtervezi és kivitelezzi azokat az átalakításokat, amelyek a teljes integrációhoz szükségesek. Ezután kerülhet sor az universitas, vagyis a kari tagozódású egyetem létrehozására. Az új intézménynek várhatóan 13 kara lesz; a JATE jelenlegi három kara mellett már ott lesz a közgazdasági; az élelmiszeripari

Jövő szeptembertől

Húszezer polgár szövetsége

A Honvéd téren lesz az Aula Magna. (Fotó: Gyenes Kálmán)

és a tanárképző főiskola két-két karral, a SZOTE jelenlegi három karával és az egészségügyi főiskolai képzéssel lép a szövetségbe.

Társulás és autonómia

A Szegedi Felsőoktatási Szövetség egységes gazdasági irányítással rendelkező önálló jogi személy lesz, amelynek fő döntéshozó testülete a Szenátus. Az egységes gazdasági irányítás közös számlát és pénzügyi igazgatást jelent, valamint a 13 ezer hallgató, a 4-5 ezer dolgozó közös ügyvitelét. A szövetséghez társult tagként csatlakozik a hittudományi főiskola és a szegedi biológiai kutató. Az integráció nem jelenti azt – mondja ki a szándéknyilatkozat –, hogy az intézmények elveszítik autonómiájukat. A szakmai feladatok ellátásával, a finanszírozás megteremtésével kapcsolatos döntések joga továbbra

is az intézményeknél marad, és megőrzi saját küldetésüket, nevüket, szimbólumaikat.

Ahhoz, hogy az ország egyetemi városaiban létrejöhessenek a felsőoktatási szövetségek, szükség van a Felsőoktatási Törvény módosítására, melyet remélhetőleg még nyár előtt elfogad az országgyűlés. A szegedi Universitas Egyesülés tanácsának felkérésére egy bizottság már dolgozik a szövetség szervezeti és működési szabályzatán. Ezt szeptemberben megtárgyalják és elfogadják az intézmények.

A hazai felsőoktatási integrációk létrehozásának anyagi fedezetét a tervek szerint világbanki támogatás biztosítja. Ennek megnyitására novemberben születik döntés, a leendő szövetségeknek egy megvalósíthatósági tanulmány elkészítése után pályázniuk kell a támogatásra. A nemzetközi pénzügyi szervezet 50 millió dollárt helyezett kilátásba erre a célra, mely-

hez a magyar költségvetésből 7 milliárd forintot kell hozzátenni. A szövetség ezután 1997 szeptemberével jönne létre.

A szegedi „latin negyed”

Az universitas létrejöttének alapfeltétele, hogy a város területeket, épületeket, csere-ingatlanokat biztosítson az intézmények növekvő helyigényének kielégítéséhez. Több éves előkészületek után decemberben a helyhatóság elfogadott egy olyan városfejlesztési tervet, amelyben funkcionális egységek jelennek meg az universitas. A program kimondja, hogy adott a lehetőség annak, hogy a Kálvária sugárút, Somogyi utca, Alsóúszapart, Bécsi-Moszkvai körút közötti területen hosszabb távon kialakuljon a szegedi felsőoktatást tömörítő „latin negyed”. Emellett Újszegeden kollégiumok, sportlétesítmények

épülnének, és itt helyezkedne el az egészségügyi főiskolai kar, valamint az egyetemi biológiai intézet.

A fejlesztési tervek alapján azok a számítások adják, amelyekben az intézmények a hallgatói, oktatói és alkalmazottai létszám növekedését prognosztizálják 2000-ig. Ezek szerint az universitasnak 13 ezer 180 nappali tagozatos hallgatója, 2150 oktatója, 5364 egyéb alkalmazottja lesz. Ennek megfelelően a kollégiumi igény 5450 férőhely, melynek eléréséhez a városrendezési tervben háromezer új férőhely számára célszerű területet biztosítani. A hallgatói, oktatói létszám-előrejelzések alapján az universitasnak 100 ezer négyzetméter oktatási épületre illetve klinikára, 12 ezer 600 négyzetméter könyvtárra és aulára, 12 ezer négyzetméter sportlétesítményre és 90 ezer négyzetméter szálláshelyre, összesen 212 ezer négyzetméterre lesz szüksége. A fejlesztési koncepció szerint

az újszegedi területek, az Árpád-tér, a Honvéd tér, az Ady tér, a Moszkvai körút és a SZOTE kijelölt területeinek terve szerinti rendezésével 209 ezer négyzetméternyi terület áll majd az universitas rendelkezésére. Ez a meglévő épületek változatlan kihasználtsága mellett 20 ezer hallgató számára biztosítanak megfelelő oktatási és lakhatási körülményeket.

Hol, mit?

A fejlesztési koncepció szerint Újszegeden, a Temesvári körút-Fő fasor-Közép fasor-Bal fasor közötti területen ezer kollégiumi férőhely alakítható ki. A Fő fasor 21-33. szám alatt az egészségügyi főiskolai kar és a biológiai intézet működne. A Bal fasor 35-45. szám alatt 460 kollégiumi férőhelyt lehet építeni. A Temesvári körúti kisstadiont az eddigi használók és az universitas közösen működtethetné, itt 3-4 ezer négyzetméternyi fedett sportterület alakítható ki. A Honvéd téren és környékén helyezhető el az universitas központi adminisztrációja, itt alakítható ki az Aula Magna, egy ezer főt befogadó nagyterem, valamint oktatási funkciójú épületek is emelhetők. Az Ady tér beépítetlen területeinek egy része szabadterei sportpálya maradhatna, a többin kollégium, klub és fedett sportlétesítmények emelhetők. A Moszkvai körút 1-3., 5-7., 11-13. és 15. szám alatt az élelmiszeripari főiskola koncentrálhatna intézményeit, kollégiumot, sportlétesítményt és oktatási területet lehet ott kialakítani. A déli klinikai területen bármilyen célú fejlesztés megvalósítható.

Az elkészült fejlesztési koncepció természetesen csak körvonalazza a lehetőségeket. Az átadások ütemezéséről, a területek, épületek intézmények közötti felosztásáról folynak a tárgyalások, az építések dolgoznak a megvalósítási tanulmányokon.

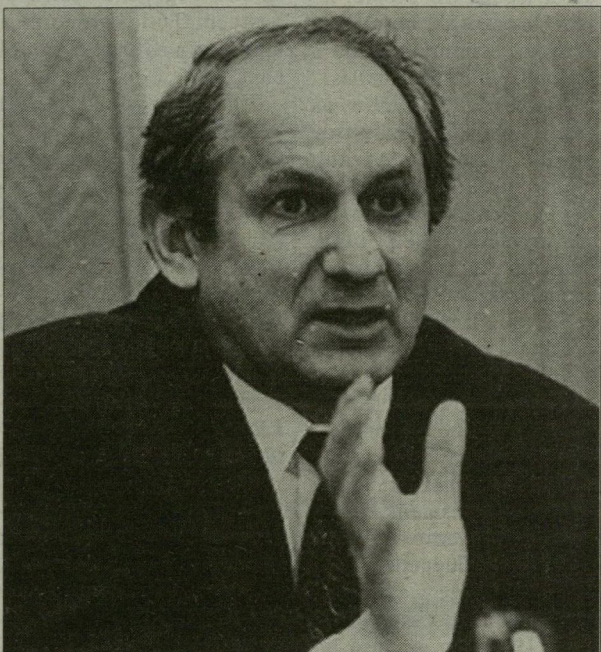
Keczer Gabriella

Felsőoktatás: ésszerű együttműködés

Lassan körvonalazódik, mikor, milyen lépésekben jön majd létre a szegedi felsőoktatási integráció. Az is eldőlni látszik, a város mely területein kap helyet az universitas. Kevésbé egyértelmű viszont, mit jelent majd az egyesülés a képzésben, a pénzügyek terén. Ezekről beszélgetünk Mészáros Rezsővel, a JATE rektorával, az Universitas Egyesülés sora elnökével.

Mi a jelentősége az universitas nemrég elkészült fejlesztési tervének?

– Elsősorban nem az, hogy meghatározza, az egyes területeken milyen intézmény milyen célú épületet emelhet, hiszen ez még nagyon képlekeny dolog. Sokkal inkább az: először fordul elő, hogy a városfejlesztési koncepcióban a szegedi felsőoktatás funkcionális egységként jelenik meg, hogy a város hosszú távra kijelöli saját testében az universitas helyét. Ezzel a felsőoktatás végre valóban Szeged szerves részévé válhat. Amikor az egyetem 1921-ben ide került, a város minden lehetséges módon tá-

Mészáros Rezső: „Ha nem is olcsóbb, hatékonyabb.” (Fotó: Miskolczi Róbert)

mogatta az intézményt, azután 75 évre elfelejtette, hogy egyetemei vannak. Most, a rendezési-terv kidolgozásával Szeged városa az 1921-eshez hasonló jelentőségű döntést hozott felsőoktatása érdekében.

● Az integráció létrejöttének feltétele, hogy biztosítva legyen az első lépé-

sekhez szükséges anyagi fedezet. Mennyire biztos, hogy az ország, illetve Szeged kap a világbanki támogatásból?

– A Világbank novemberben dönt a pénz megnyitásáról. Abban biztosak lehetünk, hogy ha a pénzügyet támogatja a magyar felsőoktatást, abból Szeged is biztosan kap.

Kedvező helyzetben vagyunk, hiszen nemrég járt itt egy világbanki küldöttség, át-világították az egyetemet, javaslatokat, észrevételeket tettek arra, min hogyan kellene változtatni. Ennek alapján feltehetően sikerül úgy elkészíteni a megvalósíthatósági tanulmányt és a pályázatot, hogy az kedvező elbírálást kapjon.

● A felsőoktatási szövetség egyik fontos eleme a közös pénzügyi irányítás. Nem okoz ez majd komoly feszültségeket a 13 kar között?

– A szövetség nem a rendelkezésre álló teljes összeggel gazdálkodik majd, hiszen a források nagy része normatív finanszírozás formájában közvetlenül a képzésre fordítódik, csak a beruházásra, fejlesztésre, fenntartásra fordítható kerettel. Biztosan lesznek érdekellentétek, és az is valószínű, hogy az integráció kezdetben nem lesz olcsóbb, mintha az intézmények önállóan gazdálkodnának. Azonnali költségmegtakarítást nem lehet várni, legfeljebb azt, hogy hosszú távon ez a működési forma kifizetődőbb, költségkímélőbb lesz.

● Mit jelent az integráció a képzésben? Sokan attól tartanak, a közös oktatási formák kialakítása további elbocsátásokat von maga után.

– Az integráció miatt nem lesz elbocsátás, hiszen a hallgatói létszám nő, vagyis az oktatókra szükség van. Az viszont biztos, hogy komolyan kell venni a minőségi követelményeket. Az integráció a képzésben nem tanszékek és státusok megszüntetését jelenti, hanem ésszerű együttműködést, rugalmasságot, átjárhatóságot. Ez a legfontosabb célja az integrációnak: megtalálni azokat a képzési formákat, amelyek nagyobb eséllyel nyújtanak az itt végzett szakembereknek az elhelyezkedéshez, amelyek javítják pozícióikat a munkaerőpiacon. A szövetségen belül létre fogunk hozni egy stratégiai menedzsmentet, mely meghatározza a szegedi felsőoktatás hosszú távú céljait, kidolgozza a célok megvalósításának módjait. Véleményem szerint ez az integráció igazi jelentősége: nem az olcsóbb, hanem a hatékonyabb működés.

K. G.

Könyvkörút

Kiseb házi könyvtáram nagyobb részét még főiskolás koromban gyűjtöttem össze – amikor persze „fizetésem” még nem volt –, néhány csurranó-csöppenő vers- vagy prózahonorról, és már foghattam is a sportzatyomat, elkezdődhetett a könyvkörút, néha Szegeden, néha Pesten. A körút végére úgy nézett ki a sporttáska, mintha súlyemelő edzésre vinném, vagy én meg úgy, mint aki súlyzókkal feketén üzletel. Így aztán a könyvvásárlással együtt megvolt egy laza sportdelután is, amelyen természetesen csak az úgynevezett könyvcipelő izmokat mozgattam meg.

Az idei könyvhét könyveinek árait látva satnya ifjúságnak nézhetnék elébe. Bár ezen kívül még van jó néhány viszonyítási alap a könyvárakhoz. Mindjárt ott a fizetés – az átlag –, és ha a statisztikák nem beszélnek félre (meg a személyes tapasztalatok), akkor egy átlag értelmiségi családnál ki kell hogy menjen a könyv a divatból. Pontosabban csak a legszükségesebbek kerülhetnek terítékre. Pedig van olyan könyv, amit legalább tíz éve vettem, és csak most lapozok bele úgy rendesebben. Ez a mostani viszonyok alapján már luxus, a 700 forint feletti átlagos ár mellett senki nem vesz úgy könyvet, hogy majd valamikor elolvassom, vagy „jó, ha megvan a polcon”. Ugyanakkor szerintem tagadhatatlan, hogy nem „akarnak” manapság kevesebben olvasni, az olvasási igény, vélhetően, nem csökkent.

Végül még egy személyes összevetés. Amíg a régi honorokból valóban sportszatyornyi könyvet vásárolhattam össze, addig mostanra elég egy nagyobb dzseki belső zsebe, s már a könyvkörút se lesz teljes, a felénél elfogy a honorstetks, vagyis az emelkedő papírral mellett még mindig a szerzőn próbálják lefaragni a kiadásokat. Így persze a szerző is „lefáradódik”, a szerzőnek is csak kell enni valamit, no meg hát a szerző is csak olvasó, kinek szervezetéből se hiányozhat a konyhasó.

Podmaniczky Szilárd